

Parochie 1
 In de pen 6
 Klapstoel 9
 Buitenland 10
 Kerk 11
 Dossier 12
 Varia 14
 Op·tocht 16
 Mensen 17
 Bisdom 18
 Podium 20

Colofon

KERK & leven
 Halewijnlaan 92
 2050 Antwerpen
 www.kerkenleven.be
 KERK & leven is een uitgave van
 Studiecentrum Kerk en Media vzw

**VERANTWOORDELIJKE
 UITGEVER**

Filip Debruyne
 De parochie is verantwoordelijk
 voor de eigen teksten

REDACTIE

Algemene redactie
 tel. 03 210 08 40
 fax 03 210 08 49
 redactie.kerkenleven@kerknet.be

Hoofredacteur

Bert Claerhout

Eindredacteur

Peter Gordts

Redacteurs

Erik De Smet, Nicole Lehoucq,
 Ilse Van Halst, Jozefien Van Huffel
 Lieve Wouters

Redactiesecretariaat & Optocht

Martine Croonen
 secretariaat.kl@kerknet.be

Diocesane redactie Antwerpen

Persdienst Bisdom Antwerpen
 Schoenmarkt 2
 2000 Antwerpen

tel. 03 202 84 30

fax 03 202 84 31

redactie.bisdom.antwerpen@kerknet.be

Diocesane redactie Brugge

Persdienst Bisdom Brugge

Heilige Geeststraat 4

8000 Brugge

tel. 050 33 59 05

fax 050 34 14 32

persdienst.bisdom.brugge@kerknet.be

Diocesane redactie Gent

Eveline Coppin

Bisdomplein 1

9000 Gent

tel. 09 225 16 26

fax 09 223 39 59

evelinc.coppin@kerknet.be

Diocesane redactie Hasselt

Persdienst Bisdom Hasselt

Vrijwilligersplein 14

3500 Hasselt

tel. 011 28 84 58

fax 011 28 84 78

persdienst@bisdomhasselt.be

Diocesane redactie Mechelen-Brussel

Hans Medart

Varkensstraat 6

2800 Mechelen

tel. 015 29 84 17

hans.medart@kerknet.be

VORMGEVING

Grafisch ontwerp

Catapult, Antwerpen

Lay-out & Zetwerk

Patrick Claessens

PUBLICITEIT

Trevi Plus

Leopold II laan 53

1080 Brussel

tel. 02 428 21 03

fax 02 428 37 55

katrien.lannoo@treviplus.be

www.treviplus.be

DIENST PAROCHIEBLADEN

tel. 03 210 08 30 - fax 03 210 08 36

ABONNEMENTEN

Abonnementen en adreswijzigingen uitsluitend via de parochie

DRUKKERIJ

NV Halewijn

© copyright

Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit KERK & leven zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

COLUMN

Bert CLAERHOUT

Schuiven we door naar het hellende vlak?

De euthanasiewet in ons land dateert van mei 2002. Die wet erkent dat een zieke het recht heeft om door een wilsverklaring zijn levenseinde te kiezen. Alleen wilsbekwame patiënten komen ervoor in aanmerking. Zo'n wilsverklaring moet om de vijf jaar worden hernieuwd en wordt alleen uitgevoerd als de patiënt aan een ernstige, ongeneeslijke aandoening lijdt. Daarnaast is euthanasie alleen mogelijk op uitdrukkelijk verzoek van een patiënt die nog in staat is zijn wil om te sterven uit te drukken. Ook dat verzoek moet schriftelijk worden vastgelegd. Euthanasie kan hoe dan ook alleen worden uitgevoerd als aan de wettelijke voorwaarden is voldaan. Die houden onder meer in dat de patiënt meerderjarig en handelingsbekwaam is, dat hij zich in een medisch uitzichtloze situatie bevindt, dat zijn lichamelijk en/of psychisch lijden ondraaglijk is en dat zijn toestand te wijten is aan een ernstige en ongeneeslijke, door ongeval of ziekte veroorzaakte aandoening.

De wet van 28 mei 2002 is wereldwijd een van de meest liberale. De toenmalige paars-groene regering onder leiding van premier Guy Verhofstadt verdedigde ondubbelzinnig het zelfbeschikkingsrecht van het individu. De wet werd een eerlijk compromis genoemd, dat geen deuren zou openen voor uitzonderingen. Het risico op een hellend vlak werd afgedaan als doemdenken door conservatieve tegenstanders. Toch is het debat daarover in de afgelopen tien jaar nooit stilgevallen. Met de regelmaat van een klok gaven de media aanzetten om de wet uit te breiden en de publieke opinie daarvoor te mobiliseren.

Het is dan ook niet toevallig dat de tiende verjaardag van de euthanasiewet werd aangegrepen om aanpassingen te bepleiten. Nadat recentelijk al stemmen opgingen om euthanasie bespreekbaar te maken voor psychiatrische patiënten, vinden de Vlaamse socialisten, bij monde van kamerlid Myriam Vanlerberghe en senator en arts Marleen Temmerman, dat het hoog tijd is voor een 'tweede ethische

revolutie'. Beide parlementariërs willen daartoe wetsvoorstellen indienen waardoor ook minderjarigen, dementerenden en mensen die 'blijvend onbewust' zijn als gevolg van onomkeerbaar vernielde hersenfuncties, toegang krijgen tot euthanasie. Volgens Vanlerberghe zijn kinderen van zeven of tien jaar soms volwassen genoeg om over hun leven te beslissen. Temmerman wil dementerenden de mogelijkheid bieden voor euthanasie te kiezen als ze daartoe een wilsverklaring hebben opgesteld toen ze nog bewust en dus wilsbekwaam waren.

De voorstanders van een verruiming van de euthanasiewetgeving benadrukken dat de samenleving rijp is voor zo'n ethische revolutie. Wat betekent die populistische uitspraak echter in de praktijk? Het is alvast twijfelachtig of daarvoor een politieke meerderheid bestaat. De Franstalige socialisten behoorden destijds tot de bezielers van de euthanasiewet, maar lijken nu niet meteen van plan een aanpassing te steunen. De N-VA lijkt veeleer sceptisch en CD&V is tegen een wetswijziging. Net als de Kerk heeft die partij altijd gepleit voor een integrale zorgethische benadering als alternatief voor euthanasie. De kwaliteit van de zorgverlening en de verbondenheid met familie en zorgverstrekkers zijn daarbij van cruciaal belang om de zieke te helpen waardig afscheid te nemen.

Wat is een wetgeving waard als er om de haverklap nieuwe interpretaties aan worden gegeven en aanpassingen worden geëist? Hoe dan ook, in een samenleving mag de zorg voor de stervende er nooit toe leiden dat er lichtzinnige compromissen worden gesloten die een levensbeëindigende ingreep bij wilsonbekwamen tolereren. Dat er recentelijk ook stemmen opgingen om 'abortus na geboorte' onder bepaalde omstandigheden als moreel aanvaardbaar te beschouwen en dat er in de media uitspraken waren te horen die euthanasie bij psychiatrische patiënten als alternatief voor zelfmoord vooropstelden, versterkt het gevoel dat we wel degelijk een stap dreigen te doen in de richting van het hellende vlak.

LEZERSBRIEVEN

Reageren op artikelen in deze krant? U kan schrijven of mailen (met vermelding van uw naam en adres) naar: **KERK & leven**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen of lezersbrieven@kerknet.be

Aanval tegen de vakbond

KERK & leven, 18 APRIL 2012

Ik las met ontgoocheling de lezersbrieven van François Zanen en Rik Goffin over het interview met ACV-voorzitter Marc Leemans. Het gaat om een rechtstreekse aanval tegen één vakbond. Gelukkig kregen we daarna een meer realistische kijk in *Thee & Televisie* van Marcel van Nieuwenborgh.

Als het woord 'vakbond' wordt vernoemd, worden gewoonlijk arbeiders en bedienden geïsoleerd. Wat echter met de vakbond VBO, de vakbond Orde van Geneesheren, de vakbond Unizo en de vakbond van allerhande groeperingen? Gebeuren er daar geen dingen die het daglicht beter niet zien? Waarom altijd ten aanval trekken tegen de zwakkeren van onze samenleving?

Ik dank mijn ouders en grootouders voor de sociale strijd die zij destijds hebben gestreden voor een rechtvaardiger verdeling van aardse goederen en kansen voor iedereen. Die kansen worden niet bereikt van bovenuit, waar het idealisme wordt verkracht en waar mensen worden opzijgeschoven door het geld. Ik kijk met bewondering naar de vele Damianen, de Helder Camara's en de Romero's die om hun eervolle strijd werden vervolgd, gemarteld of doodgeschoten. Geen vakbond, lastige mensen opzij...
 Voormalig ACV-voorzitter Gust Cool waarschuwde ons vele jaren geleden al: „In de scholen wordt

wel geleerd hoe wij moeten leven, maar ze leren er het leven niet meer.” Ik hoop mijn jaren uit te doen als een 'onvolmaakte christen', liefst zonder te veel negatieve brieven. Daarom: blij ruimte geven aan mensen die iets te zeggen hebben, ondanks hun menselijke onvolmaaktheden. Of gaan we in een christelijk weekblad opnieuw de strijd aan tussen Woeste en Daens?
René CYNMANS, Beerse

Hoe te leven?

KERK & leven, 18 APRIL 2012

Ik las met interesse het dossier over de toekomst van de parochie, evenals de column van Bert Claerhout, *Waar zorg en liefde is, daar is God*, die refereert aan de betekenis van de Kerk voor mensen die niet direct tot de ingewijden behoren. De hoofdredacteur verwijst daarbij naar uitspraken van de bisschoppen Bonny (culturele wortels) en De Kesel (aanvaarden van moderne cultuur en maatschappelijke pluraliteit), alsook naar de behoefte aan rituelen na ongevallen (het busongeval in Sierre bijvoorbeeld). Is het niet een idee om deze beide vaststellingen te combineren? Ik bedoel: zou de toekomst van de parochie niet óók gevonden kunnen worden in het valoriseren van de betekenis van de Kerk voor 'ongelovigen'?

Het klinkt raar, ik weet het, maar in godsdienst en religie speelt zoveel meer dan geloof alleen. Het gaat om verbondenheid, het

delen van levenservaringen, het vieren van het leven, het afscheid nemen. En daar is ieder mens mee bezig, ook degenen die zich afgewend hebben van het georganiseerde geloof en/of het instituut Kerk. Niet alleen de historische stadskerken hebben daarom liefhebbers onder de 'ongelovigen', ook gewone parochiekerken zijn voor meer wijkbewoners van belang dan alleen voor wie naar de mis gaat.

Dat valoriseren, vormgeven, daarvoor moet je wel even 'out of the box' durven denken. Een modicus begrip, ik weet het, maar niet zonder grond. Het wijst erop dat je om te overleven juist niet moet denken aan 'hoe te overleven?', maar aan 'hoe te leven?'.

Predikant Dick WURSTEN, Antwerpen

Parochie van de toekomst

KERK & leven, 18 APRIL 2012

Graag een reactie op uw dossier *Parochie van de toekomst*. De taak is nu dubbel zo moeilijk als vroeger. Destijds was de kerkgemeenschap een vertrekpunt – ze was er – nu moet je de mensen nog bijeenkrijgen en ze iets 'meegeven' van de boodschap van Christus. Het ene moet samengaan met het andere en men zal daartoe hedendaagse middelen moeten gebruiken.

Mensen hebben behoefte aan elkaar en aan zingeving. Elkaar vóór en na de mis ontmoeten, is alvast een zinvolle piste. Of je dat

kunt bereiken door enkel werkzaam te zijn als megaparochie betwijfel ik. Een mooie kerk en een goede liturgie volstaan niet. Je bent niet voldaan en wil nog meer doen dan de eucharistie samen te beleven.

Guy VAN HOLSBEKE, via e-mail

Eucharistie

KERK & leven, 18 APRIL 2012

Met belangstelling en goedkeuring las ik het dossier over het sacrament van de eucharistie. Wat mij evenwel een beetje tegen de borst stuit, is dat het offerkarakter in de heilige mis niet scherp wordt gesteld. De diepere betekenis van de eucharistie wordt door sommigen onvoldoende begrepen.

De term 'offer' is onpopulair geworden. Omdat Christus zich met heel zijn wezen heeft opgeofferd, is de eucharistie onontbeerlijk om de diepere betekenis van Gods plan met de mensheid te vatten. Daarom moet er een enorm respect zijn voor de liturgische regels van de Kerk. Sommigen denken dat dit enkel uiterlijkheden zijn, niets is echter minder waar.

In *Redemptionis sacramentum*, de Vaticaanse instructie over het nalen van de liturgische regels die in maart 2004 door paus Johannes-Paulus II werd gepubliceerd, komt inderdaad naar voor dat dit belangrijkste sacrament het sacrament van de verlossing is. Laten we het dan ook koesteren.

Luc VERREYCKEN, Aarschot